

Els errors 'previsibles' que van condemnar el Castor

Els experts detecten dades de l'informe del MIT que revelarien deficiències en la planificació del projecte

ACN

Què pot passar si intentem emplenar amb dos litres d'aigua una ampolla que només admet un litre de capacitat? Aquest senzill símil, salvant totes les distàncies, exemplifica un dels errors bàsics que podria haver condemnat al fracàs del projecte Castor ja en el mateix moment de la seva planificació.

Experts consultats per l'ACN posen obertament en dubte, tal com assegurava l'informe de l'Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT) i de la Universitat de Harvard encarregat pel govern espanyol, que l'empresa concessionària del magatzem de gas submarí no podia preveure que les injeccions de gas causarien la crisi sísmica del 2013.

La clau de tot plegat, asseguren, rau en possibles errors en la concepció geològica del magatzem, un extrem que revela de forma tangencial l'estudi de les institucions nord-americanes, i la no valoració dels riscos sísmics de l'activitat, un fenomen conegut per l'administració, la indústria i la mateixa empresa promotora Escal UGS.

Però a mesura que es van estudiant els detalls de l'estudi del MIT, els experts tenen cada cop més clar que la generació de terratrèmols a partir de les injeccions de gas no només s'hauria pogut preveure i evitar si el projecte hagués comptat amb un es-

tudi del risc sísmic i els models geològics que havien de permetre funcionar el magatzem s'haguessin desenvolupat a partir de dades i tesis contrastades.

El geòleg i professor de la Universitat de Barcelona, Josep Giner, un dels experts independents que més coneix el projecte Castor, porta denunciant des de l'inici de l'onada sísmica el setembre del 2013 –que va causar més d'un miler de terratrèmols arribant a una magnitud màxima de 4,3– els possibles déficits en la planificació i gestió del risc que l'haurien acabat fent descarrilar.

Giner està cada cop més convençut que els defectes del model geològic, «els fonaments» del projecte que en determinen la seva viabilitat, poden ser greus en el cas del Castor. Un dels paràmetres clau, recorda, té a veure amb la porositat de l'estructura geològica, és a dir, el volum de gas que podria albergar el magatzem.

Tant en documents propis, actes públics com en la tramitació de les autoritzacions estatals, Escal UGS sostenia que l'estructura tenia una porositat elevada capaç d'acollir tot el volum de gas previst a partir de l'estimació que existien grans cavitats subterrànies al subsòl, una visió que l'empresa no ha aconseguit demostrar encara empíricament i que l'informe del MIT acaba desmuntant, segons Giner de forma «involuntària».

«Existeix una contradicció: mentre Escal UGS parla en els seus models de porositats d'entre el 18 i el 25% els americans utilitzen de l'1 al 5%», apunta. És a dir, l'informe conclou que el volum d'emmagatzemament del Castor seria un mínim de cinc cops menys que el previst per l'exconcessionària.

«És inconcebible que una instal·lació on es vagi a efectuar una injecció no inclogui un estudi de riscos de la sismicitat induïda. Però el més increïble és que entitats catalanes ja ho van advertir», recorda per la seva banda, el catedràtic emèrit d'Enginyeria Geològica de la Universitat Complutense de Madrid, José Luis González de Vallejo.

Molt crític amb l'encàrrec de l'informe nord-americà, considera que la decisió prèvia d'efectuar una inversió «sobre la base d'una enorme incertesa és inconcebible i absolutament negligent».

La plataforma marina del projecte Castor, actualment en hibernació.
FOTO: JOAN REVILLAS

TODOS LOS DOMINGOS GRATIS CON EL DIARI

Reportajes, entrevistas, datos de interés, salud, moda, cocina y mucho más...

Diari
DE TARRAGONA

XL Semanal

y termina la semana a lo grande!

L'APUNT

'Es pot desmantellar'

■ El símil del magatzem de gas submarí com un globus inflat altament inestable, emprat pel ministre d'Energia, Álvaro Nadal, per justificar que les instal·lacions continuaran intactes –davant el perill d'injectar o extreure'n més gas del qual alerta el MIT–, ha causat també controvèrsia des del punt de vista tècnic.

«No ho acabo d'entendre. Una de les operacions estàndard de la indústria és abandonar pous plens de petroli gas», assegura Giner, amb més de 30 anys d'experiència en la indústria del petroli. Mitjançant taps de ciment especials

bloquegen les perforacions per on entrar el gas, el material s'endureix i això n'impedeix l'entrada. A partir d'aquest moment, amb el magatzem desconnectat de l'estructura en superfície, ja es pot treballar en el desmuntatge de la plataforma marina, amb totes les precaucions ambientals i tècniques necessàries. «On és el perill?», subratlla.

Els experts recorden que el que hi ha al subsòl és l'anomenat gas de coixí, que «queda atrapat entre les roques i resulta irrecuperable un cop acaba l'explotació del magatzem».